DOMSTOLENS DOM
14. marts 1985*

I sag 269/83

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved D. Jacob, Kommissionens juridiske tjeneste, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos G. Kremlis, Kommissionens juridiske tjeneste, Jean Monnet-bygningen, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Den franske Republik, ved G. Guillaume og F. Renouard, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg på den franske ambassade, 2, rue Bertholet,

sagsøgt,

vedrørende en påstand om, at det statueres, at Den franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-traktatens artikel 30, idet kun franske aviser og tidsskrifter er omfattet af en lavere portosats,

har

DOMSTOLEN

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, fungerende præsident, afdelingsformændene O. Due og C.N. Kakouris, dommerne T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann og Y. Galmot,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: P. Heim

**

afsagt følgende

* Processprog: Fransk.

** og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 22. januar 1985,

DOM

(Sagsfremstillingen udelades)

Præmisser

1 Ved stævning, indgivet til Domstolens justitskontor den 9. december 1983, har Kommissionen for De europæiske Fællesskaber i medfør af EØF-traktatens artikel 169 anlagt sag med påstand om, at det statueres, at Den franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler den i henhold til traktatens artikel 30, idet kun franske aviser og tidsskrifter, og ikke lignende publikationer fra andre medlemsstater, der postomdeles i Frankrig, er omfattet af en lavere portosats.

2 I henhold til artikel D 18 i den franske lov om post- og televæsenet gælder der en lavere »presseporto« for aviser og tidsskrifter, som opfylder visse kvalitative betingelser. I henhold til artikel D 21, som ændret ved artikel 1 i anordning (décret) nr. 65-106 af 12. februar 1965, gælder for aviser og tidsskrifter, der helt eller delvis er trykt i udlandet, samme portosats som for almindelige tryksager. »Franske publikationer«, der trykkes i de andre medlemsstater, er imidlertid omfattet af den lavere sats, som gælder for publikationer trykt i Frankrig. Udenlandske publikationer, der postomdeles i Frankrig, er dernæst også omfattet af den lavere portosats, såfremt franske aviser og tidsskrifter, der postomdeles inden for det pågældende lands område, tilsvarende er omfattet af den sats, der i henhold til landets nationale bestemmelser gælder til fordel for forsendelser af samme art.

3 Den franske regering har over for Domstolen oplyst, at begrebet »franske publikationer« i henhold til lov af 29. juli 1881 om pressefriheden betyder publikationer, hvis chefredaktør er fransk statsborger og bosat i Frankrig.

4 Ved skrivelse af 10. juli 1981 anmodede Kommissionen de franske myndigheder om at træffe de fornødne foranstaltninger med henblik på at ændre artikel D 21 i

lov om post- og televæsenet, således at publikationer fra alle medlemsstater i EØF blev omfattet af den lavere sats. Anmodningen blev ikke efterkommet, hvorefter Kommissionen ved skrivelse af 19. juli 1982 gav den franske regering en frist på én måned til at fremkomme med en udtalelse angående den omhandlede bestemmelse.

5 De franske myndigheder besvarede ikke skrivelsen, hvorefter Kommissionen ved skrivelse af 14. marts 1983 fremsatte en begrundet udtalelse i henhold til EØF-traktatens artikel 169, stk. 1. Da der heller ikke er fremkommet nogen reaktion på denne udtalelse, har Kommissionen anlagt nærværende sag.

6 Kommissionen har i det væsentlige anført, at den omstændighed, at den lavere portosats kun gælder for publikationer, der er trykt i Frankrig, eller hvis chefredaktør er fransk statsborger og bosat i Frankrig, betyder en lavere abonnementspris alene for disse publikationer og derfor vanskeliggør afsætningen af publikationer fra de andre medlemsstater i Frankrig, hvilket er i strid med traktatens artikel 30. I hvert fald for visse fagtidsskrifters vedkommende er franske og udenlandske publikationer indbyrdes substituerbare. Eftersom de omtvistede bestemmelser ikke gælder forskelsløst for indenlandske og indførte varer, ville de kun kunne støttes på bestemmelserne i artikel 36, som imidlertid alle er uanvendelige i den foreliggende sag.

7 Den franske regering har heroverfor for det første anført, at de omtvistede bestemmelser ikke udgør en virkelig hindring for de frie varebevægelser. I praksis er forholdet enten det, at publikationer, der udgives i udlandet, overgives til postforsendelse i de pågældende land, hvorefter forsendelsen til Frankrig sker i henhold til de internationale portobestemmelser, eller disse publikationer importeres i Frankrig for derefter at blive fragtomdelt til salgsstederne. Dersom sådanne publikationer overgives til postomdeling i Frankrig, er dette et tegn på, at der føres en aktiv kunderekvisitionspolitik, hvilket rent faktisk forudsætter, at der er oprettet et fast forretningssted i Frankrig. I så fald er det let for den pågældende publikation at opfylde betingelserne for at blive betragtet som en fransk publikation og dermed blive omfattet af en lavere sats.

8 Den franske regering har dernæst anført, at en lavere portosats er uden enhver betydning ved valget mellem en fransk og en udenlandsk publikation, selv om det antages, at de pågældende er indbyrdes substituerbare. Et sådant valg afhænger

givetvis ikke af publikationens pris, men derimod af smag, af kulturelle, politiske eller andre holdninger eller af en bedømmelse af avisens eller tidsskriftets lødighed.

9 Den franske regerings argumenter kan ikke tiltrædes. Efter Domstolens faste praksis må enhver national bestemmelse for handelen som direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt, kan hindre samhandelen i Fællesskabet, betragtes som en foranstaltning med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner. Selv om en person i et tilfælde som i sagen omhandlet i første række træffer sit valg ud fra ikke-økonomiske overvejelser, kan det dog ikke antages, at den lavere abonnementspris, der skyldes den lavere portosats, er uden indflydelse på valget.

10 Som fastslået af Domstolen i dom af 5. april 1984 (van de Haar m.fl., sagerne 177 og 178/82, Sml. 1984, s. 1797) er en national foranstaltning også omfattet af forbudet i artikel 30, selv om den kun i ringe grad vanskeliggør importen, og selv om der findes andre muligheder for at afsætte de indførte varer, i den foreliggende sag således kiosksalg eller overgivelse til postforsendelse i udlandet.

11 Det må herefter antages vedrørende dette punkt, at den omstændighed, at kun publikationer, der er trykt i Frankrig, eller som opfylder betingelserne for at blive sidestillet med franske publikationer, er omfattet af den lavere portosats, kan vanskeliggøre afsætningen af publikationer fra de andre medlemsstater i Frankrig, og at der følgelig er tale om en foranstaltning med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner, jfr. artikel 30.

12 Det bemærkes endvidere, at bestemmelser, hvorefter der for så vidt angår publikationer trykt i de andre medlemsstater skal udpeges en ansvarlig person, der er fransk statsborger og bosat i Frankrig, i sig selv udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, således som det bl.a. fremgår af Domstolens dom af 2. marts 1983 (Kommissionen mod Belgien, sag 155/82, Sml. 1983, s. 531).

13 Den franske regering har for det andet anført, at de omtvistede bestemmelser ikke medfører en forskelsbehandling. Bestemmelserne i postlovens artikler D 18 og 21

åbner tilsammen mulighed for, at udenlandske publikationer kan blive omfattet af den lavere sats, hvilket er tilfældet for en række af disse publikationer. Endvidere har regeringen anført, at aviser og tidsskrifter, der stammer fra de andre medlemsstater, og som ikke er omfattet af den lavere portosats, fordi de ikke opfylder kriterierne for at blive betragtet som franske publikationer, behandles på lige fod med de franske publikationer, der ikke er omfattet af den lavere sats.

14 Den franske regering har anført, at traktatens artikel 30 ikke er til hinder for at fremme afsætningen af varer med et klart særpræg, såsom aviser og tidsskrifter, som hverken nødvendigvis eller udelukkende er »indenlandske« varer, forudsat at den pågældende foranstaltning ikke medfører nogen forskelsbehandling eller på anden måde er til skade for afsætningen af tilsvarende varer, der stammer fra andre medlemsstater.

15 Disse argumenter må også afvises, eftersom publikationer trykt i de andre medlemsstater i henhold til de omtvistede bestemmelser skal opfylde andre betingelser end dem, der gælder for publikationer trykt i Frankrig. De pågældende bestemmelser indebærer således en forskellig behandling af indenlandske og indførte varer og er derfor omfattet af forbudet i artikel 30.

16 Under henvisning til det anførte må det herefter fastslås, at Den franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-traktatens artikel 30, idet kun aviser og tidsskrifter, der er franske eller trykt i Frankrig, og ikke lignende publikationer fra andre medlemsstater, der postomdeles i Frankrig, er omfattet af den lavere portosats i henhold til artikel D 21 i lov om post- og televæsenet.

Sagens omkostninger

17 Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger. Sagsøgte har tabt sagen og dømmes derfor til at afholde sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN

1) **Den franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-traktatens artikel 30, idet kun aviser og tidsskrifter, der er franske eller trykt i Frankrig, og ikke lignende publikationer fra andre medlemsstater, der postomdeles i Frankrig, er omfattet af den lavere portosats i henhold til artikel D 21 i lov om post- og televæsenet.**

2) **Den franske Republik betaler sagens omkostninger.**

Bosco Due Kakouris

Koopmans Everling Bahlmann Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. marts 1985.

P. Heim
Justitssekretær

G. Bosco
Afdelingsformand, fungerende præsident